

10 Door de dorpen Ravenswoud, Appelscha, Appelscha-boven en Ravenswoud zijn in 2020 een aantal **historische wandel- en fietsroutes** samengesteld. De routes vindt u op www.historische-route.nl. Speciaal voor de Openmonumentendag zijn de deelnemende monumenten in deze dorpen voorzien van informatiepanelen én is door het dorp Appelscha een korte wandelroute gemaakt van 2 km. Deze voert u vanaf het Cachot langs andere historische gebouwen aan de Opsterlandse Compagnonsvaart naar het monument Tjoeboeloet. Bij beide deelnemende monumenten ligt een routebeschrijving klaar. **Startpunt: Het Cachot (Vaart Zuidzijde 90) of Tjoeboeloet (Vaart Noordzijde 18) Appelscha.**

Fochteloo

11 In Fochteloo zijn het **kerkhof en de klokkenstoel** te bezichtigen. Er is een vrijwilliger aanwezig die u meeneemt in de geschiedenis en bijzondere verhalen vertelt. De contouren van de vroegere kerk zijn nog zichtbaar. Tijdens uw bezoek kunt u ook genieten van de prachtige flora die begin september in volle bloei staat. **Adres: tegenover Zuideinde 28-a, Fochteloo**

11

12 Bij de **Dorpskerk** van Elsloo zijn vrijwilligers beschikbaar om u rond te leiden door het in 1913 gebouwde rijksmonument. Behalve het bezichtigen van de kerk kunt u ook een bezoekje brengen aan de begraafplaats waarop negen graftrouwen liggen en het in 2019 aangelegde kinderhof met vlindermonument. Kinderen mogen de klokken in de monumentale klokkenstoel luiden en krijgen daarvoor het diploma assistent klokkenluider. **Adres: Hoofdweg 42, Elsloo**

Elsloo

12

13 Tussen Elsloo en Makkinga ligt het buurtschap Tronde. Fietsend of lopend over het fraaie fietspad tussen Tronde en Langedijke komt u langs natuurgebied de Stobbepoele. Daar staat ook de **'Vesuvius-tjasker'**. De molen is een rijksmonument. Op dit moment staat de Stobbepoele door het uitblijven van voldoende regen droog. De leden van de oudejaarsvereniging de Vesuvius zijn aanwezig om u meer te vertellen over de geschiedenis van het monument. **Adres: Stobbepoel, Haerweg in Tronde. Het fiets/wandelpad is te vinden als u zorgboerderij De Stobbepoele (Haerweg 3, Elsloo) voorbij loopt of fietst.**

13

Makkinga

14 Midden in het dorp staat de **Bonifatiuskerk**, gebouwd in 1775. Afgelopen jaar is de kerk gerenoveerd en de vrijwilligers zijn trots op het resultaat en willen dit graag aan u laten zien. Zij kunnen u ook meer vertellen over de geschiedenis van de kerk. Want waarom staat er op deze toren een paard in plaats van een haan? Breng een bezoek en u komt het te weten. **Adres: Brink 10, Makkinga**

15 In de **korenmolen van Weyert** wordt u rondgeleid door vrijwilligers. U hoort het verhaal van molenaar Weyert, die zijn molen verhuisde naar de plek waar het nu staat. Kinderen zoeken verstopte muizen en leren spelenderwijs over de molen. U kunt een fietstocht beschrijving ophalen, die u leidt langs bezienswaardige plekken, die een relatie hebben met het tramverleden. **Adres: Brink 10, Makkinga**

16 In **Museum Oold Ark** wordt u rondgeleid langs oud-Nederlandse beroepen. Alles is zo opgezet dat het lijkt alsof de ambachtsman er net uitgestapt is. Sinds dit jaar zijn er ook filmpjes die de beroepen uitbeelden. Naast de "vaste" collectie is er regelmatig een wisseltonoonstelling. Dit seizoen is er een hoekje ingericht over artefacten uit de steentijd. Laat u terugvoeren in de tijd met deze expositie, die een link legt tussen het vuurstenen gereedschap van de eerste jagers-verzamelaars bij Lochtenrek en de bestaande collectie in het museum. **Adres: Lyclamaweg 15b, Makkinga.**

Oldeberkoop

17 In Oldeberkoop is het monumentale pand **Hotel Lunia** te bezichtigen. Lunia is gebouwd in 1851 en heeft sindsdien vele bestemmingen gekend. De enthousiaste medewerkers vertellen u over de geschiedenis en laten u graag het pand zien. **Adres: Molenhoek 2, Oldeberkoop**

18 In de van de weg afgelegen **Friese Hallenboerderij** wordt u ontvangen en rondgeleid door de 97-jarige eigenaar/architect en zijn kinderen. Zij vertellen u alles over de eeuwenoude woning. **Adres: Wolvegasterweg 61, Oldeberkoop**

14

15

16

Zaterdag 12 september 2020
van 12.00 tot 17.00 uur

1

Informatie en kaart: ooststellingwerf.nl/omd
Voor meer informatie kunt u contact opnemen met projectleider Gijlke Dros:

 openmonumentendag@ooststellingwerf.nl

 06 2344 7878

BankGiro
Loterij

Open
MONUMENTENDAG
Ooststellingwerf

gemeente ooststellingwerf

Let op! U mag zelf weten op welk tijdstip u een monument bezoekt tussen 12.00 en 17.00 uur.

Vanzelfsprekend is de organisatie van de Open Monumentendag Ooststellingwerf in lijn met de richtlijnen van het RIVM.

Zaterdag 12 september 2020 openen monumentenhouders in Ooststellingwerf hun deuren tijdens de nationale Open Monumentendag.

De monumenten zijn dan van binnen en buiten te bekijken. Er zijn leerzame activiteiten en zoals rondleidingen en exposities over de geschiedenis van het monument en haar omgeving. Ook zijn er activiteiten voor kinderen. Bij een aantal monumenten kunt u een kopje koffie drinken. Deze staan aangegeven met een ☕

📍 Donkerbroek

1 Met trots presenteren wij: **Ontwijk**. Voor velen uit Donkerbroek en omstreken is dit een bekende plek. Nu is het gebouw voor het eerst open voor publiek. De huidige bewoners werken met passie voor cultureel erfgoed aan het huis en laten originele elementen weer terugkomen. De eigenaren leiden u met veel plezier door een deel van het huis en laten u verschillende bijzondere elementen zien. **Adres: Vaart Westzijde 1, Donkerbroek**

2 Een eindje verderop aan het begin van het dorp staat de **'Laurenstsjerke'**. Deze in 1714 op de fundamenten van een 14e-eeuwse kerk gebouwde kerk is in 2007-2008 gerestaureerd. Vondsten tijdens deze restauratie worden tentoongesteld in de constoriekamer. U gaat even terug in de tijd wanneer u boven gaat kijken en u in het strijklicht ingekerfde namen van jongeren ziet die destijds de kerkdienst bijwoonden. Er is een vrijwilliger aanwezig die u veel kan vertellen over de geschiedenis van de kerk. **Adres: Geert Wolter Smitweg 5, Donkerbroek**

📍 Oosterwolde

3 Aan de Nanningaweg in Oosterwolde is het voormalige **CAF gebouw** gevestigd. Op dit moment in gebruik als motorzaak, maar zowel binnen als buiten is nog goed te zien dat het pand vroeger bestemd was voor de coöperatieve inkoop van granen. Meer weten over de geschiedenis? De eigenaar weet u er veel over te vertellen! Wie weet helpt u hem bij het ontrafelen van de mysteries rondom een aantal gevonden voorwerpen. **Adres: Nanningaweg 33, Oosterwolde**

4 De Dorpskerk is de hele middag geopend voor bezichtiging. Het orgel wordt regelmatig bespeeld en er is een vrijwilliger aanwezig die u kan rondleiden. Tijdens de rondleidingen wordt u ondergedompeld in de geschiedenis van de kerk, het orgel, het kerkhof en de klokkenstoel. U ziet onder andere een eeuwenoud doopvont en grafmonumenten met bijzondere grafpoëzie en grafsymboliek. **Adres: Brink 26, Oosterwolde**

5 Vanaf de Dorpskerk kunt u een wandeling maken langs de Quadoelenweg; u passeert een aantal niet-deelnemende monumenten, ook aan de andere kant van 't Wijkje. De vrijwilligers voorzien u van een informatieblaadje, zodat u op eigen gelegenheid de monumentale panden kunt bewonderen. **Startpunt: Brink 26, Oosterwolde**

📍 Appelscha

6 In het Drents-Friese Wold, net buiten Appelscha, staat een prachtig **boerderijtje**. Recentelijk is de boerderij verbouwd door de huidige bewoners. In het voorhuis lieten zij originele elementen terugkomen en als u achter in de grote schuur naar boven kijkt ziet u een prachtig netwerk van oude gebinten. Maar de grote schuur heeft meer verrassingen in petto. De bewoners laten het u met veel enthousiasme zien. **Adres: Oude Willem 9, Appelscha**

7 Altijd al eens binnen willen kijken in een kerk die omgevormd is tot woonhuis? Dat kan, bij de **Trefkerk** in Appelscha! Wandelend over het oude kerkhof komt u bij de kerk die tegenwoordig dienst doet als woonhuis, vergaderruimte, koffiehuisje en B&B. De bewoners leiden u rond en vertellen het verhaal over deze plek. U ziet onder andere een oud baarhuisje en een monumentale klokkenstoel, met één van de oudste klokken in Friesland. **Adres: Wester Es 50, Appelscha**

8 Bij het **Cachot** in Appelscha gaat u terug in de tijd. De kleine gevangenis aan de vaart is voorzien van een tentoonstelling van allerlei oude attributen waarmee een imker vroeger werkte. Achter vindt u de twee kleine verblijven waar men vroeger de roes kon uitslapen. Er is een vrijwilliger die u veel over het cachot kan vertellen. Ook kunt u foto's en oude bouwtekeningen van het naastgelegen huis bewonderen. **Adres: Rechts van Vaart Zuidzijde 90, Appelscha**

9 In Appelscha informeren de bewoners van het hoekhuis met gevelsteen **Tjoemboeloeit** u over de geschiedenis van hun monument, ondersteund met een door hen zelf ingerichte expositie achter de ramen van de schuurdeur. Zo vertellen zij over haar vroegere bewoners, waaronder de zoon van generaal Johannes van den Bosch (bekend van het Pauperparadijs), de functie in de turfgeschiedenis, de agrarische geschiedenis en wordt het raadsel van de naam op de gevelsteen opgelost. **Adres: Vaart Noordzijde 18, Appelscha**

